

RA'ANANA COMMUNITY KOLLEL

In memory of Zelda bat Moshe Abba Lees

Torah Bytes

A weekly Dvar Torah on the Parsha by Rabbi Dovid Horwitz
and the Rabbanim of the Ra'anana Kollel
Purim 5785

Shabbat Times 17:28 18:25

Issue 75

HAPPY
Purim

Purim Flour & Shekalim

The gemara in Megilla describes the climactic showdown between Mordechai and Haman as follows. After Achashveirosh instructed Haman to dress Mordechai in the royal garments and parade him around the city, the gemara describes how Haman approached Mordechai while he was in the middle of teaching his students the laws of kemitza. When a Jew would donate a meal offering to the Temple, the Kohen would separate a fistful of flour from the offering and burn it on the Altar. The remaining flour would be consumed by the Kohanim. Upon hearing this Haman exclaimed how Mordechai's fistful of flour defeated his 10,000 silver bars that he bribed Achashveirosh with, in order to kill the Jews. There is another medrash that describes how the mitzvah of bringing a half shekel piece per Jew was meant to defeat the 10,000 silver bars of Haman. If one were to convert the silver equivalent of 10,000 bars, it would equal the 600,000 half shekel pieces that the Jewish people would donate annually to finance the communal offerings for the coming year. There is a common thread between the half shekel donations and the fistful of flour that was donated to the Altar. The cost of both are negligible! A half shekel is valued today at approximately 13 shekels worth of silver, and a meal offering is also extremely inexpensive.

Despite the low value of these commodities, these small donations to Hashem's Temple contained the power to defeat Haman's exorbitant donation to Achashveirosh! How was this possible? The answer is that Hashem does not care about size or amounts. He

Purim Joy, Not Purim Fun

There is a well known mitzvah to drink wine on Purim until one is unable to tell the difference between Mordechai the blessed and Haman the cursed! This mitzvah stems from the central theme of Purim as being a day of Mishte V'Simcha, "a day of drinking and rejoicing." Unfortunately, some take this mitzvah as an excuse to get drunk with reckless abandon, often leading to excessive silliness and foolishness on Purim. Those who act this way do not truly understand what mishte v'simcha is. The avoda, the goal, of Purim is to reach a level of true simcha, joy. What is true joy?

The megilla says, "For the Jews there was light, joy, & happiness".

cares only about the heart! Of course, the heart without action is also insufficient, but once the heart is being offered to Hashem, then the size of the gift is less relevant. A Jew who gives an inexpensive half shekel, with all of the passion he can muster as a servant of Hashem, his coin is more valuable to Hashem than 10,000 silver bars of a Rasha, a wicked person.

We also see how many small units can add up to a significant whole. A meal offering is made up of thousands of grains of flour, each one miniscule, but together they create an avenue in which to grow closer to Hashem. A half shekel piece, on its own, cannot buy a single korban, but when they combine with 600,000 coins, they create a formidable force that can bring the people closer to Hashem over the course of an entire year!

The megilla itself, unlike the open miracles of the Exodus from Egypt, is a hidden miracle. The outcome of salvation did not transpire in a huge miraculous flash. Rather it came to fruition when a sequence of small events came together to form a climactic whole. The Jewish people are comprised of millions of Jews. When we are not unified, when each person lives for himself and not for others, then each Jew is miniscule and can be defeated by Haman, no less than a grain of flour blows as dust in the wind. But when we work together, focused on bringing Hashem's presence into the world, we become an unstoppable force, one that all the money or propaganda in the world cannot vanquish. When we work together as flour in a mincha offering, we will see the redemption as did Mordechai when he was saved from Haman's treachery!

The gemara says that these expressions of joy and light refer to the mitzvot of learning Torah and wearing Tefillin. In other words, true joy and happiness do not come from indulging in physical pleasures, from having fun and acting silly. True happiness comes from living a life of meaning, a life of Torah and mitzvot.

The reason why we drink wine on Purim is to be able to loosen ourselves so that we can feel the inner joy of being connected to Hashem. Intoxication is not an ends to itself. As a goal, it is frowned upon and it is certainly not the behavior of a true son of Torah. We use the meal of Purim together with a bit of wine, to remove the veil of the routine, so that the light of Torah can warm our souls and elevate us to pure joy and happiness!

PURIM YESHIVA!
Thursday 21:30-22:45
JOIN US FOR AN INSPIRING NIGHT OF TORAH LEARNING!
SHURIM AVAILABLE IN BOTH ENGLISH & HEBREW
SUSHI AND LIGHT REFRESHMENTS
IN MEMORY REB YISRAEL HORWITZ Z"l
AHUVA 198 RAANANA

Purim minyanim times
Shacharit 5:30 am (neitz) & 6:45 am
additional megilla readings Thurs 8pm and
Fri morning 10am at the Ross Family,
Yehuda Halevi 54
&
9am Friday at Motzkin 25

Torah Bytes

דבר תורה שבועי מפי רבני הכולל הקהילתי ברעננה
 פורים - התשפ"ה

זמני השבת
 17:28 18:25 **END**

גליון 75

שאל את הרב ראש בית המדרש הרב שבת יגל שליט"א לשאלות 0584810910

מנות קשורה למצוות הסעודה - שיהא לכל אחד בישראל מוצרי מאכל לקיים בהם את סעודת פורים.
 וכך יצא ששתי מצוות אלו - סעודת פורים ומשלוח מנות - הירושלמים מקיימים אותן בשנה זה, ביום ראשון.
 לסיום יש לציין כי יש מהפוסקים שכתבו שראוי להחמיר לקיים את מצוות סעודת פורים גם בשבת (להוסיף מאכל בסעודה לכבוד פורים) וכן משלוח מנות (במקום שיש עירוב) כי יש הנוקטים שדברי הירושלמי הנ"ל הם לא להלכה, ויש אף מחמירים לקיים מצוות הסעודה ומשלוח מנות גם ביום ששי לחוש לשיטות הראשונים הנ"ל.

אבל ישיש בן תשעים וחמש שיושב ועוסק בתורה הוא יודע שתלמיד חכם יותר ממה שהוא כרגע הוא כבר לא יהיה, ראש ישיבה גם הוא כבר לא יהיה, חמיו ואביו כבר מזמן לא בחיים, ואם הוא בכל זאת יושב ללמוד הרי שאין כאן שום סיבה נוספת מלבד לעשות נחת רוח להש"ת, הכי נקי והכי טהור שיש, הכי 'לבן' שיכול להיות. המן טוען לאחשורוש, כשה' הוציא את עם ישראל ממצרים הוא היה צעיר עם זקן שחור. בגמרא מובא (חגיגה יד.) שכשה' נלחם במצרים על הים הוא היה נראה כבחור צעיר שעושה מלחמה, הסיבה לזה היא שכביכול היו לה' תוכניות לעשות עם עם ישראל, להכניס אותם לארץ ישראל לבנות מקדש ושעם ישראל יעבדו אותו בכל לב. אבל ברגע שעם ישראל חטא ויצאו לגלות, הרי שכל התוכניות קרסו ואין לו שום טעם ושום סיבה להגן ולשמור על עם ישראל, "הוא הזקין" כל הסיבות שה' בחר בהם נעלמו.

תשובת הילד היא ניצחת ונפלאה, "ועד זיקנה אני הוא, ועד שיבה אני אסבול. אני עשיתי ואני אשא, ואני אסבול ואמלט" נכון ה' כבר עם זקן לבן, עם ישראל בגלות ואין שום טעם כביכול להמשיך לעבוד עם האומה הזאת אבל גם כשה' זקן הוא עדיין בוחר בנו!

כי אהבת ה' לעם ישראל היא ללא שום תנאי וללא שום סיבה היא אהבה הכי נקייה והכי טהורה שיש. אין בה שום גוון נוסף הוא אוהב אותנו כי הוא אוהב אותנו גם כשאנחנו לא ראויים, הכי לבן שיש.

בפורים בעצם התגלה הסוד שכל הבחירה של ה' בעם ישראל היא ללא טעם וללא סיבה - בלי דעת, ולכן לעולם היא לא יכולה להיפסק משום שהיא לא תלויה בשום דבר חיצוני. מצוות השמחה בפורים היא עד דלא ידע, שהיהודי יגיע לשמחה עצומה על כך שהוא יהודי גם בלי 'דעת'. שהוא שמח להיות יהודי כי הוא שמח להיות יהודי. שמחה שנובעת לא משיקול רוחי כזה הוא אחר, אלא מרצון פנימי עמוק. וכשמדברים על רצון אין אפשרות להסביר רצון עם דעת או סיבה. למה אדם רוצה ואוהב דווקא שוקולד, כי זה מתוק? אז למה הוא לא אוהב סוכרייה כי זה יותר מדי מתוק, אז למה יש שוקולד מאוד מתוק שהוא כן אוהב אותו? אפשר לפלפל בזה עוד ועוד אבל בסוף הסיבה שהוא אוהב שוקולד כי הוא אוהב שוקולד. אין טעם וסיבה ברצון.

השמחה של פורים צריכה להגיע למקום פנימי של שמחה להיות יהודי כי אני שמח להיות יהודי. "קימו וקבלו" באהבה הם מצאו בתוכם שהיהדות שלהם זה בעצם דבר שהם אוהבים והוא חלק מהם.

קִיְּמוּ וְקִבְּלוּ הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם וְעַל כָּל הַכְּלָיִים עֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲבֹרוּ. וְהַיְּמִים הָאֵלֶּה יִזְכָּרוּ וְיִנְעָשׂוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר מִשְׁפָּחָה וּמִשְׁפָּחָה מְדִינָה וּמְדִינָה וְעִיר וְעִיר וְיָמֵי הַפִּרְיִים הָאֵלֶּה לֹא יַעֲבֹרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזָכָרָם לֹא יִסּוּף מִזֶּרְעָם.

שאלה: היאך ייתכן שזמן סעודת פורים השנה בירושלים הוא ביום ראשון ט"ז אדר?
תשובה: תחילה יש לברר מדוע לא מקיימים את סעודת פורים בזמנה המקורי - ביום שבת קודש.

התשובה לכך נמצאת בדברי הירושלמי שמבאר שמאחר ומגילה כתוב 'לעשותם ימי משתה ושמחה', צריכים אנחנו לקחת יום שבלעדי שמחת הפורים אין בו שמחה, ועל ידי שמחת הפורים, להפוך את יום זה ליום משתה ושמחה.
 ולכן יום השבת שכבר יש בו דין של שמחה מעצם היותו יום השבת (שמחה ביד שמים) וכמו שאנו אומרים בתפילה של שבת 'ישמחו במלכותך שומרי שבת', לא ניתן לקיים בו את סעודת ושמחת פורים.

אלא שכעת יש לברר האם צריכים להקדים את סעודת פורים ליום ששי או לדחות ליום ראשון, ובאמת נחלקו בזה הראשונים, ויש הנוקטים שמאחר ואת קריאת המגילה בירושלים מקדימים ליום ששי - אם כן גם נקיים ביום זה את הסעודה, והרי כתוב 'ולא יעבור', ועוד שיום ט"ז אדר הוא יום ממש מחוץ לתחום של ימי הפורים, אבל למעשה נפסק להלכה כשיטות הראשונים החולקות, שיש לדחות את הסעודה ליום ראשון, כי מה שכתוב 'ולא יעבור' זה נסוב רק על קריאת המגילה ולא על שאר המצוות ומאחר וזמן הסעודה הוא ביום ראשון, ממילא גם זמן מצוות משלוח מנות הוא ביום ראשון (לדעת רוב הפוסקים לבד משיטת החזון איש) כי מצוות משלוח

מה הצבע של הזקן של ה'?

הרב משה אריאל מרגי שליט"א

מובא במדרש שכאשר שהמן הציע לאחשורוש להרוג את כל היהודים, אחשורוש פחד. לא שהוא נגד להרוג יהודים, רק שהוא מבין שזה לא כדאי להסתבך עם אלוהי היהודים. הוא מזכיר להמן מה קרה לפרעה שהוא וכל עמו הושמדו ולכן הוא חושב שזה לא רעיון כל כך טוב.

והמן מרגיע אותו עם טיעון מוזר. "אלוהי ישראל כבר זקן הוא!"
 "א-לוה שטיבע פרעה בים ועשה לישראל ניסים וגבורות ששמעתם, כבר הוא זקן ואינו יכול לעשות כלום, שכבר עלה נבוכדנצר והחריב ביתו, ושרף את היכלו, והגלה את ישראל ופיזרן בין האומות, והיכן כחו וגבורתו? אלא שכבר הזקין" (אסתר רבה פרשה ז)

המן טוען בעצם שבאמת יש אלוהים אבל הוא כבר זקן. הטיעון כל כך מופרך, שהרי אם יש אלוהים מה המשמעות שהוא זקן, אבל חז"ל אומרים שבאמת המן צדק! המדרש מספר שלאחר שהמן חתם על האגרות להשמיד את העם היהודי, ראה ברחוב את מרדכי היהודי ממנהר אל שלושה ילדים יהודים שחזרו מבית הספר. מרדכי שאל את הילדים מה למדו. ענה לו הראשון: "אל תירא מפחד פתאום ומשואת רשעים כי תבוא". השני השיב: "עוצו עצה ותופר, דברו דבר ולא יקום, כי עמנו א-ל". השלישי אמר: "ועד זיקנה אני הוא, ועד שיבה אני אסבול, אני עשיתי ואני אשא, ואני אסבול ואמלט".

בכל אחד מהפסוקים שהילדים ציטטו יש אמונה ותקווה שה' יעזור לעם ישראל ואין מה לחשוש מהרשע, אבל הפסוק שהילד השלישי ציטט אומר דבר נפלא: אתה באמת צודק - ה' זקן, אבל "עד זיקנה אני הוא" גם כשה' זקן הוא עדיין דואג ונושא סובל וממלט.

הגרש"ד פינקוס זצ"ל הסביר זאת בהסבר נפלא, סימן הזיהוי הבולט ביותר לזהות אדם ישיש זהו שערן הלבן, לאדם צעיר שערות שחורות ולאדם זקן שערות לבנות. הצבע השחור הוא בעצם ערוב של כל הצבעים יחד, והצבע הלבן הוא בעצם העדר צבע. הצעיר מלא בתוכניות ובכל מעשה שהוא עושה ישנם כמה 'צבעים' וסיבות. לצורך הדוגמא אם נראה אדם צעיר שיושב ולומד תורה הוא עושה את זה בגלל המון סיבות. אפשר שהוא רוצה להיות ראש ישיבה, אפשר שהוא שואף להיות תלמיד חכם, אפשר שהוא רוצה לעשות נחת רוח לאביו או לחמיו, והוא עושה את זה גם כי הקב"ה ציווה.

כלומר המעשה שהוא עושה הוא כביכול בצבע שחור כי מעורבים בו המון סיבות המון צבעים.